

Granskning av befattningar som bedöms vara utsatta för hög risk av infiltration

SEKRETESS

enligt 18 kap. 13 §
Offentlighets och sekretesslagen
(2009:400)
2025-03-20

Göteborgs Spårvägar

Uppdragsdirektiv

Kommunfullmäktige gav den 28 oktober 2021 kommunstyrelsen i uppdrag att justera Göteborgs Stads HR-process för rekrytering genom att lägga till fördjupade frågor om kandidaternas bakgrund för att minska risken att personer med koppling till organiserad brottslighet anställs. Ett pilotprojekt genomfördes mellan mars och oktober 2023 inom fyra regionala socialförvaltningar där 72 kandidater intervjuades med de nya frågorna. Resultatet visade att frågorna uppfattades som kontroversiella och riskfyllda för arbetsmiljön, och att de inte gav den information som avsågs om kandidatens bakgrund. Förvaltningarna föreslog i stället bakgrunds- och registerkontroller som ett mer effektivt alternativ för att få relevant information om kandidater. Vidare genomförs idag olika typer av bakgrundskontroller för vissa befattningar i Göteborgs Stad, beroende på lagkrav eller behov, och säkerhetsprövningar görs för säkerhetsklassade tjänster.

Efter pilotprojektet beslutade kommunfullmäktige den 2024-09-12 § 344 att samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad i uppdrag att identifiera befattningar i sina verksamheter som bedöms vara utsatta för hög risk för infiltration. Uppdraget att identifiera befattningar omfattar inte säkerhetsklassade tjänster. De beslutades även att stadsledningskontoret ska komplettera HR-processen för rekrytering med fördjupade frågor om kandidatens bakgrund för att bedöma lämplighet för tjänsten.

Bakgrund

Infiltration av organiserad brottslighet i kommunal verksamhet innebär att kriminella nätverk eller individer försöker få tillgång till och påverka beslut, resurser eller anställningar i kommunala förvaltningar och bolag för att främja sina egna intressen. Detta är ett allvarligt hot mot rättssäkerheten, förtroendet för Göteborgs Stad som offentlig organisation samt tryggheten för våra medarbetare, brukare samt medborgare.

Att motverka infiltration av organiserade nätverk i offentlig verksamhet kräver en kombination av förebyggande åtgärder, ökad kontroll samt ökad kunskap och medvetenhet. Det är viktigt att arbeta på flera nivåer för att skapa ett system som är motståndskraftigt mot infiltration, samtidigt som integritet och förtroende för offentliga institutioner upprätthålls.

Syfte och mål

Syftet med uppdraget är att minska risken för infiltration i verksamheten. Göteborgs Spårvägar är en samhällsviktig verksamhet som behöver fungera i både fredstid och höjd beredskap.

Målet med analysen är att identifiera befattningar i verksamheten som bedöms vara utsatta för hög risk för infiltration.

Tidsplan

Analysen ska vara slutförd senast sex månader efter beslut i kommunfullmäktige, det vill säga senast 2025-03-25. Kartläggningen ska presenteras för bolagsledningen.

Avgränsning

Analysen kartlägger enbart behovet av bakgrundskontroller i relation till risken för infiltration. Arbetet har därmed inte beaktat verksamhetens samhällsviktiga uppdrag. Arbetet har även inte tagit i beaktning de bakgrundskontroller som genomförs idag kopplat till SÄO 1.D. Analysen tar inte heller i beaktning processen för genomförandet av bakgrundsprocesser.

Dokumentet ska enbart ses som en förstudie i arbetet med bakgrundskontroller. Analysen kommer att behöva revideras inför införandet av bakgrundskontroller samt vid framtida befattningsanalys kopplat till lagen om motståndskraft i samhällsviktiga tjänster.

Uppföljning och utvärdering

Att identifiera befattningar med hög risk för infiltration är inte något som görs vid ett tillfälle. Det är ett arbete som kräver kontinuerlig uppföljning och analys. Nya befattningar skapas och mandat och uppgifter i redan befintliga befattningar ändras.

Uppföljning och utvärdering är ett arbete som behöver genomföras efter att analysen är presenterad. Uppföljning och utvärdering är något som behöver implementeras i processen för bakgrundskontroller och innefattas inte i analysen.

Efter presenterat befattningsanalysen kopplat till hög risk för infiltration bör HR och säkerhetsenheten utvärdera metodiken för befattningsanalyser.

Metod

Faktorer att analysera för att bedöma risk för infiltration

I tabellen nedan finns områden samt faktorer för infiltration angivna som varje befattning analyseras utifrån.

Värdering genomförs utifrån vår verksamhet och för att sedan bedöma om någon av befattningarna innehåller någon av faktorerna. Själva bedömningen genomförs i Bilaga 1 Befattningar. I analysen presenteras de befattningar som bedöms kunna ha en risk för infiltration. I bedömningen förklaras även hur dessa befattningar kan påverka verksamheten utifrån de faktorer som presenteras i tabellen nedan.

Områden	Faktorer
Ekonomisk påverkan och manipulation	Innebär befattningens karaktär att infiltration kan utgöra risk för något av nedanstående? • Tillgång till känslig information: Åtkomst till skyddade eller konfidentiella data, vilket riskerar stadens verksamhet • Manipulation av offentliga upphandlingar och kontrakt: Påverkar eller manipulerar upphandlingar för att gynna vissa intressen. • Penningtvätt: Kriminella nätverk använder stadens avtal eller projekt för att tvätta pengar • Sabotage av konkurrens inom staden: Störning av konkurrensneutraliteten i kommunala projekt eller upphandlingar för att skapa en monopolistisk situation.
Politisk och institutionell påverkan	Innebär befattningens karaktär att infiltration kan utgöra risk för något av nedanstående? • Politisk påverkan på stadens beslut: Infiltratörer försöker påverka beslutsfattare för att främja dolda agendor • Korruption av tjänstemän: Tjänstepersoner i nyckelpositioner blir föremål för mutor eller otillåten påverkan. • Nätverksbyggande för dold påverkan inom staden: Kriminella nätverk skapar informella allianser för att påverka strategiska beslut.
Underminering av samhälls-strukturer och rättssystem	Innebär befattningens karaktär att infiltration kan utgöra risk för något av nedanstående? • Underminering av stadens interna kontrollsystem: Infiltration som försvagar stadens regler och kontroller. • Underminering av rekryteringsprocessen: Möjlighet att påverka krav, kvalifikationer och beslut samt kringgå ev. kontrollsystem inför anställning. • Sabotage av system: Försök att störa viktiga administrativa eller tekniska system för att skapa kaos eller fördelar • Legitimering av kriminella aktiviteter: Stadens resurser eller strukturer utnyttjas för att ge legitimitet åt kriminell verksamhet
Social destabilisering och hot	Innebär befattningens karaktär att infiltration kan utgöra risk för något av nedanstående? • Skada förtroendet för Göteborgs Stad: Infiltratörer agerar på sätt som underminerar invånarnas förtroende för stadens verksamhet och ledning. • Framkallande av social oro och instabilitet: Handlingar som främjar social splittring eller protester mot staden. • Utpressning och hot mot tjänsteperson: Tjänstemän hotas eller pressas för att ändra beslut eller policyer till infiltratörers fördel

Tabell 1. Faktorer

Bedömning av nivå av konsekvens

De befattningar där risker har identifierats görs en bedömning av konsekvens för att se om risken för infiltration är hög eller ej. Nivån av konsekvens är en viktig del av helhetsbedömningen av befattningen, eftersom den ger en indikation på vilken påverkan konsekvensen kan ha på organisation, verksamheter och medarbetare.

Desto mer omfattande och negativa konsekvenser, desto högre bedöms konsekvensens nivå vara. Nivå 1 bedöms ha låg konsekvens och ska kunna hanteras i det dagliga arbetet, genom exempelvis rutiner eller arbetssätt. De befattningar som faller inom nivå 2–4 bedöms ha hög risk för infiltration. Det är enbart befattningarna som bedöms falla inom nivå 2–4 som en bakgrundskontroll ska genomföras.

Skillnaden på genomförandet av bakgrundskontroll i de olika nivåerna är inte definierat i denna analys eller i beslutet från kommunfullmäktige. Detta behöver vidare granskas efter beslut om bakgrundskontroller utifrån perspektivet hög risk för infiltration.

Analysen har utgått från tabellen nedan:

	Bedömning av konsekvens	Beskrivning av nivå
Nivå 1	Låg konsekvens (Risk för infiltration)	Påverkan som är märkbar men kan hanteras i det dagliga arbetet.
Nivå 2	Medelstor konsekvens (Hög risk för infiltration)	Infiltration har en märkbar påverkan på verksamheten och medarbetare. Riskerna kan hanteras på kort sikt men kräver riktade insatser och åtgärder för att förhindra långsiktig skada.
Nivå 3	Allvarlig konsekvens (Hög risk för infiltration)	Infiltration har en stor och direkt påverkan på verksamheter och medarbetare. Konsekvensen är påtaglig och svår att reparera utan större ingrepp.
Nivå 4	Mycket allvarlig konsekvens (Hög risk för infiltration)	Konsekvensen har en omfattande och varaktig påverkan på hela kommunens verksamhet, vilket leder till en betydande risk för både kommunens säkerhet och allmänhetens förtroende.

Tabell 2. Konsekvenser

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- I [REDACTED]
- I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- I [REDACTED]
- I [REDACTED]
- I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- 1 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- 1 [REDACTED]
- 1 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- I [REDACTED]
- I [REDACTED]
- I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- I [REDACTED]
- I [REDACTED]
- I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- I [REDACTED]
- I [REDACTED]
- I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- I [REDACTED]
- I [REDACTED]
- I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- I [REDACTED]
- I [REDACTED]
- I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]